

Lessen van de splitsing van Israel (10)

1 Koningen 21:1-29

Toen Samaria door Benhadad werd belegerd, schonk God Achab de overwinning om aan Israel te laten zien welk een Machtige God Hij is. Maar een jaar later kwam Benhadad terug omdat hij had geluisterd naar zijn raadgevers die zeiden dat de God van Israel een berggod was. Als hij nu in de vlakte zou aanvallen, dan zou de overwinning wel zeker zijn. Dat was natuurlijk buiten de God van hemel en aarde gerekend! God gaf Israel opnieuw de overwinning, maar nu om de hoogmoed van Benhadad teniet te doen. Achab echter toonde barmhartigheid aan Benhadad, waar God wilde dat hij werd gedood. Hierop liet God Achab weten dat zijn leven in de plaats van dat van Benhadad zou worden genomen.

De wijngaard van Nabot (1 Koningen 21:1-17)

De Jizreëliet Nabot had een wijngaard te Jizreël langs het paleis koning Achab. Achab vroeg aan Nabot om zijn wijngaard te geven. Het zou dan zijn moestuin worden omdat deze vlak langs zijn huis lag. Hij zou er een betere wijngaard voor in de plaats geven, of indien hij liever geld wilde dan zou hij de koopprijs geven. Maar Nabot zei **“Daarvoor beware mij de Here, dat ik de erfenis van mijn vaderen aan u zou geven”** 1 Koningen 21:3. Toen kwam Achab in zijn huis, gemelijk (=koppig, onverzoenlijk, opstandig) en toornig over het woord dat Nabot tot hem had gesproken, omdat hij had gezegd dat hij de erfenis van zijn vaderen niet zou geven. Achab legde zich neer op zijn bed, keerde zijn gezicht om en wilde niets eten.

Als koning had Achab reeds veel macht en bezittingen, maar hij wilde perse de wijngaard van Nabot hebben. Maar Nabot wilde het niet verkopen of inwisselen. Het was het erfdeel van zijn vader en God had geboden dat het erfdeel niet van de ene op de andere stam mocht overgaan (Numeri 36:7-9), de wet voorzag wel dat gronden in pacht mochten worden verkocht (Leviticus 25:23-28). Achab gedroeg zich als een klein kind, hij ging een beetje liggen mokken en zielig doen op zijn bed (boehoe). De grote is koning is kwaad omdat Nabot hem zijn wijngaard niet wilde verkopen.

Daarop kwam zijn vrouw Izebel bij hem en vroeg hem waarom hij zo koppig gestemd was dat hij niets wilde eten. Toen zei hij haar dat hij met Nabot had gesproken en hem zijn wijngaard voor geld had gevraagd, of indien liever een andere wijngaard voor in de plaats. Maar hij zei dat hij zijn wijngaard niet zou geven. Daarop zei Izebel tot hem **“Gij oefent nu eens koninklijke macht uit over Israel! Sta op en eet, laat uw hart vrolijk zijn; ik zal u de wijngaard van de Jizreëliet Nabot geven”** 1 Koningen 21:7.

Izebel is een Sidonische, wat haar betreft is Achab de koning en een koning krijgt altijd wat hij wil hebben. Ongetwijfeld zal Achab geweten hebben dat Izebel goddeloze praktijken zou gaan gebruiken wanneer ze hem zei ‘ik zal u de wijngaard van Nabot geven’. Maar dat interesseerde hem niet.

Toen schreef zij brieven in naam van Achab, verzegelde die met zijn zegel en zond de brieven aan de oudsten en edelen die bij Nabot in de stad woonden. In die brieven had zij geschreven **“Roept een vasten uit en zet Nabot op de eerste plaats van het volk. Zet voorts twee mannen tegenover hem, nietswaardige lieden, die aldus van hem moeten getuigen: gij hebt God en de koning vaarwel gezegd; voert hem dan naar buiten en stenigt hem, zodat hij sterft”** 1 Koningen 21:9-10. Toen deden de mannen van zijn stad, de oudsten en edelen zoals Izebel hun had opgedragen, zoals geschreven stond in de brieven die zij had gezonden. Zij riepen een vasten uit en zetten Nabot op de eerste plaats van het volk. Daarop kwamen twee nietswaardige lui, gingen tegenover hem zitten en getuigden van Nabot ten overstaan van het volk dat hij God en de koning vaarwel heeft gezegd. Toen voerden zij hem buiten de stad en stenigden hem. Vervolgens zonden zij bericht aan Izebel dat Nabot dood was. Zodra zij dit hoorde zei ze tegen Achab: **“Sta op, neem de wijngaard van de Jizreëliet Nabot in bezit, die hij weigerde u voor geld te geven, want Nabot is niet meer in leven, maar hij is dood”** 1 Koningen 21:15. Zodra Achab hoorde dat Nabot dood was, stond hij op om naar de wijngaard te gaan en die in bezit te nemen.

Uit 2 Koningen 9:26-27 weten we dat niet alleen Nabot, maar ook zijn zonen gedood werden. Dit was een zeer goddeloos plan van Izebel. Nu Nabot en de wettige erfgenamen dood waren, kon Achab de wijngaard in bezit nemen. Het is merkwaardig te zien hoe zij te pas en te onpas gebruik maakten van Gods wet tot hun eigen voordeel. Ze wisten blijkbaar goed dat een godslasteraar door de hele vergadering moest worden gestenigd (Leviticus 24:13-16). Het plan van Izebel leek geslaagd, ze leken ermeeweg te komen. Ze handelden zonder moraal, zonder normen en waarden. Izebel deed wat zij goed vond. Achab stelde zich niet teveel vragen bij wat er was gebeurd. Nu kon hij tenminste zijn wijngaard in bezit gaan nemen.

Elia bestraft Achab (1 Koningen 21:18-29)

Toen kwam het woord des Heren tot de Tisbiet Elia: “Maak u gereed, ga Achab, de koning van Israel, die te Samaria woont, tegemoet; zie, hij is in de wijngaard van Nabot, waarheen hij gegaan is om die in bezit te nemen. Dan zult gij tot hem spreken: zo zegt de Here: hebt gij vermoord en ook in bezit genomen? Voorts zult gij tot hem spreken: zo zegt de Here: ter plaatse, waar de honden het bloed van Nabot gelekt hebben, zullen de honden ook uw bloed lekken” 1 Koningen 21:18-19.

Toen zei Achab tot Elia: ‘hebt ge mij gevonden mijn vijand?’ Daarop antwoordde Elia dat hij hem had gevonden omdat hij zich had verkocht om te doen wat kwaad is in de ogen van de Here. “Zie, Ik doe onheil over u komen en Ik zal u wegvegen en Ik zal van Achab allen van het mannelijk geslacht uitroeien, van hoog tot laag in Israel. Dan zal Ik uw huis gelijk maken aan dat van Jerobeam, de zoon van Nebat, en aan dat van Basa, de zoon van Achia, wegens de ergernis die gij hebt verwekt, waardoor gij Israel hebt doen zondigen. En ook aangaande Izebel heeft de Here gesproken: de honden zullen Izebel verslinden aan de voorwal van Jizreel. Wie van Achab in de stad sterft, die zullen de honden verslinden, en wie op het veld sterft, die zal het gevogelte des hemels verslinden” 1 Koningen 21:21-24.

God had gezien welke boosaardige plannen er waren gesmeed en hoe er onschuldig bloed had gevloeid. De Here zou het bloed wreken. Hij stuurt Elia op pad om Achab deze woorden bekend te maken. Achab beschouwde Elia als zijn vijand omdat deze niet met hem meedeed, noch naar zijn mond praatte. Slechte mensen proberen op deze wijze vaak hun geweten te sussen, nl door een ander te beschuldigen. Hoewel Achab zelf de plannen niet had gesmeed, was hij voor God nog steeds schuldig aan moord. Hij wist ervan en heeft het stilzwijgend goedgekeurd.

Nooit is er iemand geweest die zich zo verkocht heeft als Achab om te doen wat kwaad is in des Heren ogen, waartoe zijn vrouw Izebel hem heeft aangezet. Ja, hij heeft zeer gruwelijk gehandeld door de afgoden achterna te lopen, geheel zoals de Amorieten hebben gedaan, die de Here voor Israël verdreven heeft.

Zodra Achab deze woorden hoorde, scheurde hij zijn klederen, deed een rouwgewaad om zijn lichaam en vastte: ja, hij legde zich in rouwgewaad te ruste en liep met lome tred. Toen kwam het woord des Heren tot Elia: “Hebt gij gezien, dat Achab zich voor Mij verootmoedigd heeft? Omdat hij zich voor Mij verootmoedigd heeft, zal Ik het onheil in zijn dagen niet doen komen; in de dagen van zijn zoon zal Ik het onheil over zijn huis doen komen” 1 Koningen 21:29.

Hoewel we het waarschijnlijk niet meer zouden verwachten, erkende Achab zijn zonden en toonde hij berouw. We zouden eerder verwachten dat zijn hart te verhard zou zijn om zich te bekeren, maar toch zien we dat God genadig is omdat Achab zich bekeert. Hierom besluit God om zijn oordeel niet in Achabs dagen uit te voeren, maar in zijn zoons dagen. We kunnen hieruit een belangrijke les leren om niet te vlug iemand op te geven of af te schrijven. We zien dat het spreken van Gods Woord zonder omwegen mensen tot bekering kan leiden (Handelingen 17:30-31). Toch zullen we zien dat de bekering van Achab slechts halfslachtig en tijdelijk was. Hij vernedert zichzelf tot een bepaalde hoogte. Maar zelfs dat is merkwaardig voor een man als Achab. Hoevelen zijn immers net als Achab te trots om hun fouten toe te geven.

Conclusie

Achabs verhaal leert ons hoe lankmoedig God is tegenover goddeloosheid. God heeft helemaal geen behagen in het verloren gaan van een zondaar. Hij gebruikt de omstandigheden van het leven om mensen te overtuigen om zich te bekeren. “De Here talmt niet met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen” 2 Petrus 3:9.